

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław

Nazwisko: Mieczkowski

Miejsce urodzenia: Bagienice pow. Łomża

Data urodzenia: 04-06-1924

Imię ojca: Władysław

Imię matki: Władysława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Stanisław Mieczkowski (ur. w czerwcu 1924) w latach 1945-1946 był współpracownikiem i żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) i następnie (od roku 1946 do 1950) żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatu Łomża i gmin powiatów sąsiednich. Nosił kolejne pseudonimy: "Orlicz", "Szpak" i "Zemsta". Od 1946 roku walczył z komunistycznymi władzami w szeregach oddziału NZW pod dowództwem por. Michała Bierzyńskiego pseud. „Sęp”, a od października 1949 w zbrojnej grupie plut. Czesława Czyża pseud. "Dzik". Stanisław Mieczkowski pseud. "Szpak"/ "Zemsta" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach WUBP/ KW MO w Białymstoku, PUBP w Łomży i KW MO w Gdańsku z lat 1947-1959. Zapisano w nich między innymi, że Stanisław Mieczkowski w latach 1945-1947 "był członkiem NSZ i NZW" i "ujawnił się dn. 21 IV 1947 r. przed komisją amnestijną w Łomży - zdał karabin". Zapisano, iż Stanisław Mieczkowski został "zatrzymany dn. 3 XI 1950 r. jako członek bandy >Dzika<" i następnie (po śledztwie UB) skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Białymstoku dn. 9 grudnia 1950 na karę śmierci i przepadek całego mienia na rzecz państwa (ta kara została później zamieniona na dożywotnie więzienie, a następnie na 15 lat więzienia). W kartotece osób skazanych zanotowano, że Stanisław Mieczkowski został z więzienia "zwolniony warunkowo" dnia 18 sierpnia 1956.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Stanisław Mieczkowski pseud. "Szpak" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach PUBP Łomża, PUBP Kolno i WUBP w Białymstoku z lat 1950-1965 zatytułowanych "Akta kontrolne agenturalnego rozpracowania". Akta te dot. rozpracowania i likwidacji zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem Czesława Czyża pseud. "Dzik", w szeregach którego od października 1949 do sierpnia 1950 walczył z komunistycznymi władzami m.in. Stanisław Mieczkowski. Akta te zawierają m.in. doniesienia kilku tajnych informatorów i agentów UB oraz plany operacyjne UB, meldunki i informacje dot. operacji "likwidacji" (tj. skrytobójczego zabicia większości członków ww. oddziału) w dniu 15 sierpnia 1950.

IPN Bi 012/1218 (4055/II).

Stanisław Mieczkowski pseud. "Szpak"/ "Zemsta" figuruje jako oskarżony i członek NZW w aktach śledczych UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z lat 1950-1953. Zapisano w nich między innymi, że Stanisław Mieczkowski był podejrzany i następnie oskarżony o to, że od października 1949 do 3.11.1950 na terenie pow. Kolno i pow. Łomża "usiłował przemocą zmienić ustrój [komunistycznego] państwa" poprzez udzielanie pomocy, a od maja 1950 poprzez osobisty "udział w nielegalnej organizacji NZW". Zapisano też, że ww. na początku października 1950 dołączył do "bandy terrorystyczno-rabunkowej" pod dowództwem Józefa Iwanowskiego pseud. "Dunaj", "Błyskawica" i dokonał wraz z innymi "kilku napadów z bronią w rękę na osoby cywilne i instytucje państwowe", w tym na Gminną Spółdzielnię Samopomoc Chłopska we wsi Drozdowo pow. Łomża oraz zaboru mienia", ponadto "bez zezwolenia przechowywał broń palną i granat".

IPN Bi 07/1142 (1901/III).

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1950-1951 w sprawie karnej przeciwko Stanisławowi Mieczkowskiemu pseud. "Szpak", "Zemsta" i Eugeniuszowi Boguszowi pseud. "Żbik", "Chelst": Byli oni oskarżeni o to, że "od października 1950 r. do 3 listopada 1950 r. na terenie pow. Łomża byli członkami nielegalnego związku NZW pod dowództwem Iwanowski Józef pseud. >Błyskawica< (...), przechowywali bez zezwolenia władz zdatną do użytku broń palną i amunicję", a ponadto m.in. w październiku 1950 wspólnie z innymi członkami NZW pod groźbą użycia broni palnej przywłaszczyli pieniądze na szkodę m.in. Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska we wsi Drozdowo pow. Łomża". Ponadto "od października 1949 r. do maja 1950 r. udzielali systematycznej pomocy członkom organizacji NZW, usiłującej przemocą zmienić ustrój państwa". Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dn. 9 grudnia 1950 Eugeniusz Bogusz i Stanisław Mieczkowski (sądzeni razem) zostali skazani na karę śmierci, przepadek całego mienia i utratę praw publicznych na zawsze (decyzją z dn. 15.01.1951 władze PRL zamieniły im kary śmierci na kary dożywotniego więzienia).

IPN Bi 212/3828 (Sr. 1083/50), IPN Bi 213/19 (284 p. 8), IPN Bi 033/155 t. 1.

Stanisław Mieczkowski figuruje jako więzień w różnych aktach penitencjarnych i administracyjnych komunistycznego Centralnego Więzienia Wronki z lat 1951-1953, w tym w skorowidzach więźniów oraz w wykazie zatytułowanym "Księga główna więźniów" (IPN Po 3/63). W tej "Księdze" zapisano, że Stanisław Mieczkowski przybył do Wronek z więzienia w Białymstoku dnia 29 marca 1951 i przebywał w Więzieniu Wronki do 5 października 1953, tj. do dnia przetransportowania go "do innego więzienia".

IPN Po 3/63, IPN Po 3/70-73.

Stanisław Mieczkowski pseud. "Orlicz"/ "Szpak"/ "Zemsta" figuruje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w opracowaniu SB z Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1975-1980 zatytułowanym "Charakterystyka nr 50" i "Kwestionariusze osobowe oraz karty na czyn przestępczy do charakterystyki nr 50". To opracowanie dot. zbrojnych oddziałów Narodowego Zjednoczenia Wojskowego podlegających Komendzie Powiatu Łomża krypt. "Zaporoże"/ "Łaba"/ "Podhale" i walczących z komunistycznymi okupantami kraju w okresie: kwiecień 1945 - grudzień 1949 na obszarach powiatów Łomża, Ostrów Mazowiecka i Ostrołęka. Zawiera m.in. następujące rodzaje dokumentów: charakterystykę ww. struktury NZW, karty Dp-14 oraz kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, które zostały opracowane na podstawie akt różnych jednostek UB i MO z lat 1946-1950. W kwestionariuszu dotyczącym Stanisława Mieczkowskiego (w t. 3) zapisano między innymi, iż ww. "w okresie od 1945 r. do 1947 na terenie powiatu łomżyńskiego był członkiem reakcyjnej nielegalnej organizacji NZW. Wchodził w skład bojówki PAS [Pogotowia Akcji Specjalnej NZW] dowodzonej przez >Sępa< [tj. por. Michała Bierzyńskiego pseud. „Sęp”].

IPN Bi 019/90 t. 3.

Stanisław Mieczkowski pseud. "Szpak"/ "Zemsta" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w opracowaniu SB z Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z roku 1975 zatytułowanym "Charakterystyka nr 63". To opracowanie dot. zbrojnego oddziału Narodowego Zjednoczenia Wojskowego pod dowództwem Czesława Czyża pseud. "Dzik" (ur. w 1926 r.), który działał w okresie od listopada 1949 do 15 sierpnia 1950 na obszarach kilkunastu gmin powiatów Łomża, Kolno i Grajewo. Zawiera następujące rodzaje dokumentów: charakterystykę ww. oddziału NZW, karty Dp-14 oraz kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, które zostały opracowane na podstawie akt różnych jednostek UB i MO z lat 1946-1951. W kwestionariuszu dotyczącym Stanisława Mieczkowskiego (w t. 2) zapisano między innymi, iż ww. "w 1946 r. wstąpił do nielegalnej organizacji NZW", a w okresie po ujawnieniu się w kwietniu 1947 r. "w październiku 1949 r. nawiązał kontakt z grupą bandycką >Dzika<" i "brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych z bronią w ręku".

IPN Bi 019/19 t. 1-2 (1/19).